

Grabiec, Ewa

Sprawozdanie z konferencji "Aksjologiczne aspekty dyskursu humanistycznego", Chełm, 17-19 czerwca 2011 roku

Res Historica 32, 219-221

2011

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Spotkanie w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk można nazwać swego rodzaju emocjonującym intelektualnym maratonem. Szeroki zakres podejmowanych tematów, mnogość opinii i przyjmowanych przez badaczy metodycznych i metodologicznych założeń spowodowała, że słuchacze konferencji, wśród których nie brakowało licznej grupy młodych

adeptów mediewistyki, mogli zapoznać się z niezwykle szerokim spektrum badań i opinii. Zamykając sprawozdanie, dodać trzeba, że treści wygłoszonych referatów zostaną opublikowane w pokonferencyjnym tomie.

Tomasz Tarczyński
Lublin

Sprawozdanie z konferencji „Aksjologiczne aspekty dyskursu humanistycznego”, Chełm, 17–19 czerwca 2011 roku

W dniach 17–19 czerwca 2011 r. Instytut Nauk Humanistycznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie zorganizował interdyscyplinarną, międzynarodową konferencję „Aksjologiczne aspekty dyskursu humanistycznego”. Nad jej organizacją oraz przebiegiem sprawowali opiekę pracownicy naukowcy Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie – prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska, dr Adam Siwec oraz dr Dominika Staszczuk, a także sekretarz konferencji – mgr Beata Jarosz.

Celem konferencji, o czym informuje już jej tytuł, była szeroko rozumiana problematyka związana z wartościami i wartościowaniem. Na trzydniowy cykl obrad zaproszeni zostali językoznawcy, historycy, filozofowie, kulturoznawcy oraz dydaktycy reprezentujący najważniejsze ośrodki naukowe w Polsce (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Śląski, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Polską Akademię Nauk, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Białostocki, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach Filia w Piotrkowie Trybunalskim, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy) i za granicą (Uniwersytet w Debreczynie, Katolicki Uniwersytet w Ružomberku na Słowacji, Narodowy Uniwersytet Go-

spodarki Wodnej i Wykorzystywania Zasobów Naturalnych w Równem na Ukrainie).

Pierwszy dzień konferencji rozpoczął się uroczystym powitaniem uczestników przez głównych organizatorów – prof. dr hab. Małgorzatę Karwatowską oraz dr. Adama Siwca. Wyrazili oni swoją radość z faktu, że tak wielu badaczy zechciało wziąć udział w tym przedsięwzięciu oraz nadzieję, że symposium, zorganizowane dzięki gościnności i wsparciu rektora PWSZ prof. dr hab. Józefa Zajęca, zaowocuje wieloma przemyśleniami, stając się przyczynkiem do podejmowania kolejnych badań w obrębie problematyki aksjologicznej.

Po oficjalnym otwarciu konferencji odbyły się obrady plenarne, które otworzył prof. dr hab. Tadeusz Szkołut (UMCS), wygłaszając tekst: *Aksjologiczny wymiar dyskursu na temat kondycji kultury współczesnej*. Następnie, w ramach prowadzonego przez prof. dr hab. Halinę Wiśniewską (UMCS) oraz dr. Henryka Kowalskiego (UMCS, PWSZ Chełm) panelu, referaty wygłosili: prof. dr hab. Barbara Myrdzik (UMCS) – *Tradycja jako wartość w wybranych dyskursach humanistycznych* oraz prof. dr hab. Ireneusz Bobrowski (UJ) – *O odmiennych dyskursach lingwistycznych i ich współistnieniu*. Druga część obrad, której przewodniczyli prof. dr hab. Maria Wojtak (UMCS) oraz prof. dr hab. Andrzej Sieradzki (UAM), rozpoczęła się wystąpieniem prof. dr hab. Bogdana Walczaka (UAM), zatytułowanym *Aksjologia a języko-*

znawstwo. Następnie uczestnicy konferencji wysłuchali referatów prof. dr hab. Marii Kwiatkowskiej-Ratajczak (UAM) *O szkolnym odkrywaniu świata wartości (nie tylko Władysława Reymonta)* oraz prof. dr. hab. László Kalmana Nagyego (Uniwersytet Debreczyński, UJ) *Spór o wartości między węgierskimi pisarzami „ludowymi” i „miejskimi”*.

Popołudniowa część konferencji odbywała się w czterech sekcjach. W pierwszej z nich, zatytułowanej „Wartości i historia”, głos zabrali: prof. dr hab. Halina Wiśniewska (UMCS) – *Osądy przez wieki królowej Marii Kazimierzy jako proces przewartościowania aksjologicznego*, prof. dr hab. Robert Litwiński (UMCS) – *Czy nadal w służbie Klio? Historycy wobec „polityki historycznej”*, dr Henryk Kowalski (UMCS, PWSZ Chełm) – *Virtutes. W kręgu rzymskich wartości politycznych i religijnych*, prof. dr hab. Andrzej Stępnik (UMCS, PWSZ Chełm) – *Aksjologiczny wymiar antynomii swój-obcy*, prof. dr hab. Marek Woźniak – *Od prawdy historycznej do sensu dziejów, czyli wartości a obraz przeszłości*, oraz mgr Zygmunt Gardziński (PWSZ Chełm) – *Wartościowanie architektury Chełma przełomu XIX i XX wieku (1880–1914)*.

W sekcji „Wartości w literaturze i mediach” teksty wygłosili: prof. dr hab. Maria Wojtak (UMCS) – *Kpina jako wartość w przekazach felietonistycznych*, dr Paweł Nowak (Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji, KUL) oraz dr Magdalena Piechota (Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji, UMCS) – *Czy ludyczność jest wartością? Media i komunikacja społeczna w dyskursie humanistycznym*, prof. dr hab. Bożena Rejak (UMCS) – *Językowy obraz pisarza odnoszącego sukces we współczesnej kulturze popularnej*, prof. dr hab. Andrzej Sieradzki (UAM) – *O „pięknie” w tekstach średniowiecznych*, i prof. dr hab. Tomasz Lisowski (UAM) – *Czy stare jest lepsze? Współczesne przekłady „Ojczyzny nas” na tle polskiej tradycji biblijnej*.

W trzeciej sekcji – „Wartości w edukacji i innych typach dyskursu” – referaty przedstawili: prof. dr hab. Tomasz Woźniak (UMCS, PWSZ Chełm) – *Wartości najważniejsze według studentów PWSZ w Chełmie*, dr Iwona

Morawska (UMCS) oraz dr Małgorzata Latoch-Zielińska (UMCS) – *Wartości narodowe w rozumieniu gimnazjalistów*, dr Paweł Waldemar Skrzydlewski (KUL, PWSZ Chełm) – *Kultura: świat wartości – czy uprawa ludzkiej duszy? O potrzebie realizmu w dziedzinie humanistyki*, dr Wojciech Daszkiewicz (KUL) – *Kultura jako intelektualizacja natury*, a także dr Anna Mazurkiewicz-Szczyszek (Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu) i dr Michał Szczyszek (UAM) – *Język uwikłany. Wartości kultury na użytek aktualności*.

Uczestnicy sekcji zatytułowanej „Wartości w języku” wysłuchali sześciu wystąpień: prof. dr hab. Bogusława Nowowiejskiego (UwB) – *Wartościowanie jako element opisu leksykograficznego (na przykładzie historycznych słowników przekładowych)*, dr Jolanty Migdał (UAM) i dr Agnieszki Piotrowskiej-Wojaczyk (UAM) – *Wartościowanie w słownikach*, prof. dr hab. Leonardy Dacewicz (UwB) – *Sufiks -ski jako element wartościowania w procesie kształtowania nazwisk na polsko-wschodnio-słowiańskim pograniczu etniczno-kulturowym*, prof. dr hab. Mieczysława Balowskiego (UAM) – *Wartościowanie w czeskich porównaniach frazeologicznych*, dr Piotra Krzyżanowskiego (UMCS) – *Rodzaj gramatyczny nazwy osobowej a siła deprecjonowania osoby (za pomocą tej nazwy)* oraz prof. dr hab. Elizy Grzelak (UAM) – *Piękno – wartość uniwersalna?*

Obrady w kolejnym dniu konferencji toczyły się w dwóch sekcjach. W ramach panelu „Wartości w literaturze i mediach” głos zabrali trzej referenci: dr Henryk Duda (KUL) – *Krawat semiotyczny. Semiotyczna analiza roli hipokryzji w życiu społecznym*, dr Jarosław Liberek (UAM) – *O pojęciu opinii. Rozważania semantyczno-leksykograficzne*, i dr Mirosław Ryszkiewicz (UMCS) – *Etyka retoryki a moralność retoryczności*.

W tym samym czasie w sekcji „Wartości w edukacji i innych typach dyskursu” uczestnicy wysłuchali referatów dr Ewy Dunaj (UMCS) – *Być kobietą – stety czy niestety? Płeć jako wartość i jako defekt we współczesnej polskiej poezji mężczyzn i kobiet*, dr Jolanty Bujak-Lechowicz (Uniwersytet Humanistyczno-Przy-

rodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach Filia w Piotrkowie Trybunalskim) – *Językowo-kulturowy obraz kobiety samotnej*, dr Beaty Kucharskiej – *(De)konstrukcje i kontrafakture we współczesnej dramaturgii polskiej* i mgr Beaty Jarosz (UMCS) – *Wartościowanie w języku komentatorów sportowych*.

Trzeci dzień konferencji rozpoczął się od zagadnień z zakresu wartościowania w edukacji i innych typach dyskursu. Wysłuchano wystąpień dr Małgorzaty Potent (UMCS) – *Metafory starości na podstawie wypracowań uczniów szkół ponadgimnazjalnych*, mgr Agnieszki Pokrzywy (KUL) – *Świat wartości młodzieży niedostosowanej społecznie a oczekiwania dotyczące nauczania j. polskiego odnośnie do wartości i wartościowania w kontekście badań własnych*, mgr Mileny Zgierskiej (UMCS) – *Aksjologiczny wymiar grzeczności (na podstawie wypowiedzi gimnazjalistów)* i prof. dr hab. Małgorzaty Karwatowskiej (UMCS, PWSZ Chełm) – *Świat wartości współczesnej młodzieży licealnej*.

Część druga sesji, zorientowana wokół zagadnień aksjologii w obrębie literatury i mediów, pozwoliła uczestnikom na zapoznanie się z czterema kolejnymi referatami: dr Danuty Kępy-Figury (UMCS) – *Co czynią wypowiedzi pełniące funkcję sprawczą?*, dr. Krzysztofa Koca (UAM) – *Tajemnice zła i pamięci w re-*

portażach Wojciecha Tochmana, mgr. Tomasza Sonntaga (KUL) – *Aksjologiczne uwarunkowania kultury zachodu w świetle nauki o cywilizacjach F. Konecznego*, oraz mgr Ewy Grabiec (UMCS) – *Wartości hedonistyczne we współczesnych toastach*.

Wszystkie referaty zaprezentowane podczas trzydniowych obrad, toczących się w ramach konferencji zatytułowanej „Aksjologiczne aspekty dyskursu humanistycznego”, dotyczyły wielu, bardzo różnorodnych zagadnień skoncentrowanych wokół problematyki wartości i wartościowania. Relacjonowane spotkanie naukowe z całą pewnością nie wyczerpało wszystkich problemów, ale należy mieć nadzieję, że zachęci ono do dalszych badań nad zagadnieniami związanymi z kwestiami aksjologicznymi. Transformacja norm i wartości, a także postępujące bardzo szybko przeobrażenia w otaczającym nas świecie zmuszają nieustannie do głębszego zastanowienia się nad istotą i rolą wartości w życiu każdego człowieka. Pozostaje zatem mieć nadzieję, że zebrane materiały, które zgodnie z zamysłem organizatorów mają być wydane w odrębnej publikacji, stanowiąc będą punkt wyjścia dalszych poszukiwań naukowych dotyczących tych niezwykle ważkich i niełatwych przecież zagadnień.

Ewa Grabiec
Lublin